

ЗАМКОВИЙ ТУРИЗМ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Одним з пріоритетних напрямів розвитку туристичної індустрії в Україні неодмінно повинен бути замковий туризм, в основі якого є використання об'єктів фортифікаційного будівництва. Тому питання розвитку замкового туризму та підвищення його привабливості на національному та міжнародному рівнях є особливо актуальним на сучасному етапі розвитку і становлення туристичної галузі країни [3].

Найбільша кількість замків, фортець та оборонних монастирів збереглася до нашого часу на заході України (за підрахунками різних експертів приблизно 90% всіх замків і палаців держави) – на Львівщині, Івано-Франківщині, Тернопільщині, Волині, Закарпатті та Хмельниччині. Так, на Львівщині, є чотири унікальні замки, що вже сьогодні екскурсійними складовими багатьох туристичних пакетів входять у маршрут масового туризму „Золота підкова Львівщини”: Олеський (резиденція польських магнатів у дусі італійського ренесансу, де народились майбутні королі Польщі Ян III Собеський та Михайло Корибут-Вишневецький), Золочівський (літня королівська резиденція, в якій особливо любила зупинятись французенка Марія Казимира д'Аркуїн, це один з містичних замків України, де досі „живе” привид його господині), Підгорецький (європейська перлина, замок-палац, окрім того, перший Венеціанський палац на території середньої Європи, найстаріший готель в Україні, де був Гетьманський заїзд) та найменш зруйнований Свірзький (найатракційніший класично-лицарський мінізамок).

Окрім того, туристично привабливими є також Старосільський замок (найбільший на Галичині, на жаль, занедбаний, оживає лише під час реконструкцій середньовічних боїв і фестивалів), місто-фортеця, збудоване за принципом „ідеальних міст” – концепції доби Ренесансу у Жовкві, руїни Бродівського та Добромильського замків (відбудувати який технічно нескладно, і який завдяки передкарпатському положенню може бути готельно-відпочинковим комплексом кінно-туристичного туризму у Карпатах) [1].

Ключовим пунктом „Золотої підкови Львівщини” є саме місто-музей Львів. Протягом останніх років проводиться інтенсивна робота над складанням каталогу оборонних споруд міста, їх сьогодні налічується 35.

Ось перелік окремих з них: Високий замок (руїни), Низький замок (не зберігся), Міський арсенал (1554-1556 рр.), Королівський арсенал (1630-1639 рр.), арсенал Синявських (1639 р.), Цитадель (1830 р.), Онуфріївський монастир-фортеця і церква XVI-XIX ст., вежа Корнякта (1572-1629 рр. [2].

Колись величним і неприступним був Високий замок. Археологічні розкопки показали, що фортеця, яка спочатку мала дерев'яні і земляні укріплення, займала вершину Замкової гори (417 м). Наприкінці XII – початку XIV ст. фортеця була перебудована з дерев'яної на кам'яну. Замок мав у плані форму витягнутого прямокутника з 4 баштами на кутах. У дворі замку були розташовані казарми і глибокий колодязь. До нашого часу від Високого замку зберігся фрагмент Південної стіни зі стрільницями.

У підніжжі Замкової гори дещо пізніше був зведений так званий Низький замок Львова, який входив у загальноміську фортифікаційну систему, що мала 17 веж, рів, 2 брами: Галицьку і Краківську. Згодом також споруджено дві хвіртки – Босацьку та Єзуїтську. У XV ст. перед Високим муром з баштами споруджено Низький мур з бастеями, а у XVII ст. зведено зовнішній пояс оборони – земляні вали з бастіонами, Пороховою вежею. Потужні фортифікації мали і довколишні монастирі, зокрема, кармелітів босих та бернардинів [2].

До нашого часу з міських укріплень збереглися Порохова вежа, Королівський та Міський арсенали, споруджені на початку XV ст. стіни Низького замку через аварійний стан на початку XIX ст. були розібрані. Законсервовані залишки стін (біля Бернардинського монастиря) у наш час поновлені з бійницями, покриттям, господарськими будівлями. У них розташований Інститут Укрзахідпроектреставрація [3].

Таким чином, результати проведеного аналізу фортифікаційної замкової спадщини Західної України дають змогу впевнено зробити висновок про забезпеченість туризму Львівської області замковим потенціалом, який відкриває багато нових можливостей для організації і успішної реалізації різних видів туризму: історико-культурного, пізнавального, відпочинкового, релігійного, етнічного, виставково-експозиційного, тематичного (винно-дегустаційні тури, кінний туризм, фехтування тощо).

Проте, з іншого боку, бачимо занедбаність, зруйнованість замкових споруд та байдужість суспільства до нагальної потреби відродження замків. При цьому, європейський досвід уже давно довів неефективність державної монополії володіння замками та палацами. Для України такий досвід – яскравий приклад вирішення проблеми одночасного збереження історико-

культурної спадщини, з одного боку, та з іншого – формування позитивного туристичного іміджу, що сприятиме досягненню високого конкурентного статусу на міжнародному ринку туристичних послуг. В той же час, паралельно з вирішенням проблеми збереження замків, туристичне використання замків розв’яже чимало проблем економічного характеру, адже загальновідомо, що розвиток рецептивного туризму сприяє зміцненню національної економіки [4].

Замкові споруди Львівщини вже сьогодні можна використовувати як заклади відпочинку і туризму шляхом їх пристосування безпосередньо під готелі, через відкриття у них закладів харчування відвідувачів (стилізовані під старовину ресторани й таверни з середньовічною кухнею та історичними місцевими напоями), надання послуг обслуговування та супроводу урочистих подій у середньовічному стилі шляхом відкриття музейних експозицій у приміщеннях, розміщення на територіях замків і фортець експозиції, яка відтворюватиме картини минулого й оголошення цих фортифікацій скансенами – музеями просто неба, проведення різнобічних історико-театралізованих фестивалів, змагань і анімаційних шоу тощо. Безперечно, дана проблема повинна, в першу чергу, вирішуватись на законодавчому рівні, узгоджуючи механізм продажу чи передачі в довгострокову оренду історико-культурних об’єктів підприємницькому сектору за умови збереження їх архітектурного стилю та самобутності [1].

Список використаних джерел:

1. Білецька І.М. Збірник наукових праць „Проблеми підвищення ефективності інфраструктури”. - 2011. - №31.
2. Мацюк О. Замки і фортеці Західної України / О. Мацюк. – Львів: Центр Європи, 2005. – 192 с.
3. Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство: [навч. посіб. за ред. проф. Ф.Д. Заставного] / В. Л. Петранівський, М. Й. Рутинський. - К.: Знання, 2006. - 575 с.
4. Про замки України з акад. Б. Возницьким [Електронний ресурс]. - режим доступу: [http://www.bbc.co.uk/ukrainian/indepth/story/2008/07/080719_castles_in_teractive is.shtm](http://www.bbc.co.uk/ukrainian/indepth/story/2008/07/080719_castles_in_teractive_is.shtm)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА
ФРАНКА
Кафедра туризму географічного факультету

ГЕОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА І ТУРИЗМ:
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Матеріали
ІХ наукової конференції
з міжнародною участю

Львів–Ворохта
25-27 вересня 2015 р.

Львів – 2015

УДК 338.48(4)

Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід /
Матеріали ІХ наукової конференції з міжнародною участю. – Львів, 2015. – 207
с.

Матеріали наукової конференції охоплюють особливості реалізації державної політики в галузі туризму, розробки туристичного продукту, економічного забезпечення туризму, просторового поширення туристичних ресурсів, специфіки підготовки фахівців для туристичної галузі, розвиток спеціалізованих видів туризму, історію туризму.

Авторами збірника є провідні вчені та молоді науковці України, Польщі.

Рецензенти:

Мальська М.П., д-р екон. наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка

Антонюк Н.В., д-р істор. наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка

Петлін В.М., д-р геогр. наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка

канд. екон. наук: Мандюк Н.Л.

канд. геогр. наук: Біланюк В.І., Гамкало М.З., Романів П.В., Каднічанський Д.А., Манько А.М, Пандяк І.Г.

Рекомендовано до друку Вченою Радою географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 6 від 16.09.2015 р.)

Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2015

© Автори статей, 2015

<i>Завадовський Т., Кутепова А.</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	57
<i>Завадовський Т., Литвиненко К.</i>	
ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ НА ЧЕРКАЩИНІ.....	61
<i>Жук І. З.</i>	
ЕКСТРАПОЛЯЦІЯ ТРЕНДІВ ЯК МЕТОД ПРОГНОЗУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ.....	64
<i>Каднічанський Д. А.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЛЬВІВСЬКОМУ СКАНСЕНІ.....	70
<i>Каднічанський Д. А., Топольська Ю. А.</i>	
ЗАМКОВИЙ ТУРИЗМ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	74
<i>Кізима В.</i>	
МОДЕЛІ АДАПТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕТНИХ ПЕРЕВАГ НА РИНКУ МІЖНАРОЖНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ...	77
<i>Ковальчук А.С.</i>	
ВІЙСЬКОВО-ПОДІЄВИЙ ТУРИЗМ: СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА.....	81
<i>Козира А. М.</i>	
ЕТНОГРАФІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ УКРАЇНЦІВ.....	83
<i>Кудла Н.</i>	
ТУРИСТИЧНА ПОСЛУГА В СУЧАСНІЙ МОДЕЛІ АГРОТУРИСТИЧНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	87
<i>Куречко Г.</i>	
АКТУАЛЬНІ ТА ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ФІТНЕС-ТУРИЗМУ	89
<i>Мальська М. П., Жук І. З.</i>	
ТУРИСТИЧНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ.....	91
<i>Мальська М. П.</i>	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	95
<i>Мандюк Н.Л., Манько А.М.</i>	
ПЕРЕДУМОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГІРСЬКОЛИЖНОГО ТУРИЗМУ ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	101
<i>Манько А.М., Біляковська М.С.</i>	
КРЕАТИВНА КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МІСТА ЛЬВОВА ЗА ДОПОМОГОЮ МЕРЕЖІ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА «!FEST».....	106

